

next.
brieven

KLIMAAT

Opwarming van de aarde moet je wel degelijk tegengaan
vindt **Jorren Bosga** uit Amsterdam

In de brievenrubriek van gisteren (*nrc.next*, Niet de opwarming van de aarde bestrijden, maar de gevolgen ervan) schreef Carrol Terleth dat het bestrijden van de gevolgen van het opwarmen van de aarde belangrijker is dan het tegengaan van de opwarming zelf. Natuurlijk ben ik het met de schrijver eens dat het nodig is om de mens zoveel mogelijk te beschermen tegen de soms vernietigende krachten der natuur. Daarnaast heeft Terleth er gelijk in dat het afkoelen en opwarmen van de aarde een proces is dat ook zonder de mens plaatsvindt. Het is echter zo, volgens de overgrote meerderheid van klimaatwetenschappers, dat de mens een aanzienlijke bijdrage levert aan het opwarmen van de aarde, wat ervoor zorgt dat dit sneller gebeurt en zou kunnen resulteren in een ontworping van het opwarm- en afkoelproces. Concreet betekent dit dat natuurrampen die toch wel zouden voorkomen, nu in kracht toenemen door onze invloed. Dus juist door de toename van opwarming tegen te gaan, worden de gevolgen minder desastreus en gemakkelijker voor ons om mee om te gaan. Anders gezegd: als het dak lekt, dicht je dan het gat, of ga je er grotere emmers onder zetten? En Carrol, maak je over het uitdoven van de zon maar geen zorgen, dat gebeurt pas over een jaar of 5 miljard.

HUISARTS OP STATION

Zo kun je de tarieven niet vergelijken

schrijft **Rob Zeijen**

In het stuk *Even snel langs de huisarts op het station* (*nrc.next* 9 dec.) wordt een tariefvergelijking gemaakt die niet klopt. Een consult bij CareToGo kost 27,25 euro. Volgens de auteur kost een consult bij de huisarts 9,01 euro. Dit is geen eerlijke vergelijking. De huisarts ontvangt voor elke ingeschreven patiënt een vast bedrag per jaar, ongeacht hoe vaak die patiënt komt. Als je de tarieven wilt vergelijken, dan moet je dit abonnementstarief daar ook bij betrekken.

UBERPOP VERBODEN

UberPOP is maar een onderdeel van Uber

schrijft **Lars Kouwenhoven** uit Big-gekerke

In *nrc.next* van 9 december stond dat het platform UberPOP vanaf nu verboden is. (*En als er boetes volgen, gaan ze gewoon in beroep*). Volgens mij heeft niet iedereen door dat UberPOP maar één onderdeel van Uber is. Niet alle activiteiten van Uber zijn nu dus verboden in Nederland, slechts de service die de 'gewone' man toestaat ritten uit te voeren voor andere personen. De andere, originele services zijn namelijk UberBLACK en UberLUX, die respectievelijk gelijk staan aan de kwaliteit van een reguliere taxi en die van een privéchauffeur. Kortom, u kunt nog gewoon gebruikmaken van Uber, al zijn de goedkoopste ritjes niet meer mogelijk.

mail naar
denken@nrc.nl

Gehandicapt kind is geen knuffel

Prenatale test Tegenstanders van de verbeterde prenatale test NIPT idealiseren het krijgen van een gehandicapt kind. De zorg is zwaar en niet 'nobel', zegt moeder **Annemarie Haverkamp** uit eigen ervaring.

I k ben zo benieuwd wat ze er zelf van vinden, die gehandicapten die in de toekomst op de wereld worden gezet 'omdat mensen met beperkingen het draagvlak in onze maatschappij vergroten'. Wie hun ouders zijn, wil ik ook graag weten. Welke jonge mannen en vrouwen steken hun vinger op en zeggen 'doe mij maar zo'n kwetsbaar kind,

want dat vergroot onze en jullie tolerantie'? Gynaecologen vroegen deze week om brede toegankelijkheid van de NIPT (niet-invasieve prenatale test), die aan het bloed van de moeder kan aflezen of het kind in de baarmoeder al dan niet een chromosomale afwijking heeft. Eerder dit jaar kwam de test beschikbaar voor vrouwen met een verhoogd risico op dergelijke afwijkingen. Tot nu toe kan getest worden op trisomie 21 (Down), trisomie 18 (Edwards) en

trisomie 13 (Patau). Omdat de test geen risico op een miskraam oplevert - een vlokentest en een vruchtwaterpunctie wel - en veel betrouwbaarder is, willen de gynaecologen beschikbaarheid voor iedereen. Maar net als in april van dit jaar laaide onder de criticiasters, onder andere op radio 1, meteen de discussie op over de vraag: wordt het draagvlak voor mensen met een beperking niet kleiner 'als we alles maar weg laten halen'.

'Alles weghalen' is een bedenkelijke simplificatie van een complexe keuze. Een nieuwe test betekent toch niet dat in het wilde weg wordt geaborteerd? Het is een teken van technologische vooruitgang. Aanstaaende moeders kunnen zelf kiezen of ze die wel of niet willen ondergaan. Minder ouders hoeven in onzekerheid te zitten over het lot van hun ongeboren kind en hun eigen toekomst. De NIPT heeft een lager vals-alarmsgehalte dan de combinatietest. Prettig is ook dat je als aanstaande moeder niet in de stress hoeft te zitten over het risico voor de vrucht, als je een dokter met een naald in je buik laat prikken. In de landen om ons heen, Duitsland en België, wordt de veilige test al lang gebruikt.

Pastoraal beeld

De opvatting dat we als samenleving de verdoemenis omarmen als we geen mensen met een beperking meer in ons midden accepteren, gaat uit van een bijna pastoraal beeld van inschikkelijke gehandicapten die per definitie lief, vrolijk en simpel zijn. Levende knuffels die het beste in ons boven brengen. Of 'happy

Een nieuwe test betekent toch niet dat in het wilde weg wordt geaborteerd?

Downies', zoals je ze deze dagen veel op tv ziet. De Hilversumse invulling van de gedachte dat we ons allemaal beter voelen als we mensen met een beperking vertroetelen. Maar niet elk kind met een chromosoomafwijking heeft alle dagen plezier. Inherent aan genetische defecten zijn ernstige gezondheidsproblemen. Dikke medische dossiers, ziekenhuisopnames, operaties en revalidaties. En gehandicapte kindjes worden groot. Ook dan

poepen ze in hun luier en zijn ze niet in staat te leren, te werken of iets voor zichzelf te doen. Mijn zoon is er zo een. Nu nog 10 jaar oud en aaibaar, maar over 25 jaar een scheefgegroeiende, passieve volwassene in een rolstoel met een slabber om. Ik zal er zo lang ik leef alles aan doen om Job gelukkig te maken. Maar dat is mijn verantwoordelijkheid, ik kreeg immers dit

Niet elk kind met een chromosoomafwijking heeft alle dagen plezier

kind (en nee, we wisten het niet). Het is geen publieke roeping 'omdat de samenleving daar zo veel beter van wordt'.

Het is niet per se nobel om 'ja' te zeggen
Dat argument past evenmin bij de uiterst private vragen aan jonge ouders, na prenatale screening: wil jij een gehandicapt kind op de wereld zetten? Accepteer je dat dit kind veel meer kans op een zwaar leven heeft dan een

gezond kind? Kunnen jullie het aan om die zorg dag in dag uit te dragen? Het is niet per se 'nobel' om die vragen met 'ja' te beantwoorden. We hoeven echt geen nieuwe kinderen met chromosoomafwijkingen geboren te laten worden om het maatschappelijk draagvlak te vergroten. Er zijn genoeg 'zwakkeren' in de samenleving waar we onze tolerantie op kunnen oefenen: ouderen, zieken, mensen die gehandicapt worden na een infarct of ongeluk. Want natuurlijk houden zij een maatschappij 'zacht' (en we zouden eens iets beter ons best voor hen kunnen doen als we er onze mond zo vol van hebben). Een 'nee' van ouders tegen een nieuw mens met een aangeboren afwijking kan minstens zo liefdevol en in het belang van het kind zijn als een 'ja'. Helaas kunnen de ongeboren kinderen in kwestie niet zelf antwoorden. Maar zalig zijn de onwetenden van geest? Ik dacht het niet.

Annemarie Haverkamp (39) is schrijfster en journalist. Haar zoon Job (10) is ernstig meervoudig gehandicapt als gevolg van een zeldzame chromosoomafwijking.

ADVERTENTIE

NU TOT JE 30^e

CJP

365 dagen korting op cultuur
Bestel voor € 15 je pas op CJP.nl/tonys en krijg een Tony's Chocolonely reep cadeau

De utopie van de onbaatzuchtige geste

Gordon en Jumbo Openlijke vrijgevigheid blijft in Nederland niet onbestraft. Zie Gordon, zie Jumbo. De kritiek verraadt een valse nostalgie naar spontaniteit en onschuld, betoogt **Christiaan Weijts**.

Z e hadden Gordon ook gevraagd, voor dat reclamespotje van de Jumbo, met die BN'ers die zingen om geld op te halen voor de Voedselbank, maar Gordon kon niet. Uitgerend op de dag van de opnamen moest hij dringend naar de bank om vijftienduizend euro in een koffertje te propen en bij Bram Moszkowicz te bezorgen, die er de deurwaarder mee uit huis hield. Openlijke vrijgevigheid blijft in Nederland niet onbestraft. Zowel de Jumbo als

Gordon, die zijn weldoenersrol breeduit liet optekenen door een krant, kregen er van langs. Teneur van de kritiek: als je echt iets goeds wil doen, dan laat je je daar niet op voorstaan. Gordon en Jumbo misbruiken de armlastigen voor eigen naamsbekendheid, ijdelheid, gewin. De kritiek verraadt een opmerkelijk soort romantiek naar zuivere daden, zonder enige bijbedoeling. In de ogen van het publiek is een charitatief gebaar alleen van waarde wanneer het belangeloos en

Het is een verlangen naar een wereld waarin meisjes mooi zijn zonder dat ze weten dat ze mooi zijn, wat ze pas echt mooi maakt

spontaan in de geveer opkomt en hij het uitvoert met de discretie van een hoflakei. De kritiek verraadt een nostalgie naar onschuld, naar een situatie waarin het menselijk handelen samenvalt met spontane instincten. Het is een verlangen naar een wereld waarin meisjes mooi zijn zonder dat ze weten dat ze mooi zijn, wat ze pas echt mooi maakt. Het is de utopie van de onbaatzuchtige geste. Het is op z'n zachtst gezegd naïef om zoiets van supermarkten en showbizfiguren te verwachten. Natuurlijk zijn die zich voortdurend bewust van het publicitaire effect van hun handelingen. Dat geldt inmiddels namelijk voor iedereen. Ook wie geen merk is of vertegenwoordigt, is gewend zichzelf als derde persoon te bekijken, meestal als profiel op internet. We zijn het onbevanging, onzichtbare stadium al lang ontgroeid, en zo verschrikkelijk hoeft dat niet te zijn. Als het om ons imago gaat, zijn we allemaal zo berekenend als een hartchirurg.

We knutselen aan ons ik in cv's en sollicitaties, we botoxen ons dagelijks leven in statusupdates, we dissen Jumbo en Gordon op Twitter om te laten zien hoe moreel correct we zijn, en zelfs als we niet voortdurend over straat lopen alsof we gefilmd worden, houden we er in elk geval rekening mee dat onze giften aan goede doelen fiscaal aftrekbaar zijn. Is het erg? Nee. Zonder al die berekende ijdelheiten zou Moszkowicz bij de Voedselbank moeten aankloppen. En daar ook nog eens misgrijpen. Zonder berekenende vrijgevigheid kunnen de goede doelen wel inpakken. De postcodelotijer helpt, maar niet door onze edelmoedige betrokkenheid bij Afrikaanse kindertjes en de laatste regenwoudtjertjes. Wie zonder postcodelotijerlot is, schrijve de eerste tweet.

Christiaan Weijts is schrijver